

Державна служба України з надзвичайних ситуацій
**ЦЕНТРАЛЬНА ГЕОФІЗИЧНА ОБСЕРВАТОРІЯ
імені БОРИСА СРЕЗНЕВСЬКОГО
(ЦГО)**

Проспект Науки, 39, корпус 2, м. Київ-28, 03028, факс: (044) 525-94-58, тел.: 525-69-69

WEB – адреса: <http://www.cgo-sreznevskyi.kyiv.ua>, e-mail: aupcgo@meteo.gov.ua

Код ЄДРОПУ 22864480

01.02 2022 № 991-001-2027 / 991-11 На № _____ від _____ 20__ р.

Департамент екології та природних
ресурсів Київської обласної
державної адміністрації

Державна екологічна інспекція
Столичного округу

Білоцерківська міська рада

Броварська міська рада

Обухівська міська рада

Українська міська рада

Інформація про стан забруднення атмосферного повітря
міст Київської області у 2021 році

Моніторинг забруднення атмосферного повітря в Київській області проводився Центральною геофізичною обсерваторією імені Бориса Срезневського (ЦГО) в чотирьох містах: у м. Біла Церква – на двох стаціонарних постах спостережень (ПСЗ), у м. Бровари, м. Обухів, м. Українка – на одному посту. У м. Українка спостереження до жовтня 2021 р. не проводились через відключення поста від електроенергії.

В атмосферному повітрі визначався вміст чотирьох основних домішок: завислих речовин (пилу), діоксиду сірки, оксиду вуглецю, діоксиду азоту, а також восьми важких металів: свинцю, мангану, хрому, заліза, кадмію, міді, нікелю, цинку.

У 2021 р. у м. Біла Церква було відібрано 6454 проби атмосферного повітря, у м. Бровари – 2469 проб, у м. Обухів – 3337 проб, у м. Українка – 948 проб, які були проаналізовані в лабораторії спостережень за забрудненням атмосферного повітря ЦГО. Проби на вміст важких металів в повітрі аналізувались в лабораторії спостережень за забрудненням ґрунтів та моніторингу важких металів та лабораторії фізико-хімічних методів аналізу ЦГО.

У 2021 р. загальний рівень забруднення атмосферного повітря за індексом забруднення атмосфери (ІЗА) в містах Біла Церква, Бровари, Обухів, Українка оцінювався, як низький.

Середньорічні концентрації забруднювальних домішок, що визначались, не перевищували середньодобову гранично допустиму концентрацію (ГДК_{с.д.}*), за ви-

* - згідно РД 52.04-186-89 середньодобові ГДК (ГДК_{с.д.}) стосуються тривалої дії забруднювальних домішок і з цими ГДК порівнюються середньомісячні концентрації; максимально разові ГДК (ГДК_{м.р.}) відносяться до випадків відбору проб протягом 20 хвилин і з цими ГДК порівнюються разові концентрації домішок.

нятком діоксиду азоту (речовини 3-го класу небезпеки), вміст якого в контрольованих містах області протягом усього року був у межах 1,5-2,5 ГДКс.д. (див.рис.).

Основними джерелами викидів цієї домішки в атмосферу є підприємства енергетичного комплексу та автотранспорт.

Місто БІЛА ЦЕРКВА

Спостереження за забрудненням атмосферного повітря проводились на двох постах: на вул.Леваневського,53 (ПСЗ №1) та вул.В.Чорновола,6 (ПСЗ № 2).

В атмосфері міста зафіксовано підвищений вміст діоксиду азоту, середньорічна концентрація якого перевищувала середньодобову гранично допустиму концентрацію в 2,3 раза. Середньорічні концентрації інших домішок дорівнювали: оксиду вуглецю – 0,8 ГДКс.д., діоксиду сірки – 0,7 ГДКс.д., завислих речовин – 0,5 ГДКс.д. (табл.).

Максимальні з разових концентрацій забруднювальних домішок досягли: діоксиду азоту – 1,0 ГДКм.р., оксиду вуглецю – 0,7 ГДКм.р., завислих речовин – 0,4 ГДКм.р., діоксиду сірки – 0,2 ГДКм.р.

Середні за рік концентрації важких металів не досягали 0,1 ГДКс.д., лише зі свинцю середньорічна концентрація становила 0,1 ГДКс.д. Максимальні з середньомісячних концентрацій зі свинцю досягали 0,1 ГДКс.д. у березні та квітні.

Рівень забруднення атмосферного повітря за середньорічними концентраціями був однаковим на обох постах спостережень.

У річному ході спостерігалось деяке зростання середньомісячних концентрацій діоксиду азоту у червні-серпні, оксиду вуглецю – у вересні. Вміст завислих речовин та діоксиду сірки змінювався незначно.

Порівняно з 2020 р. рівень забруднення атмосферного повітря залишився майже без змін, відмічалось лише підвищення вмісту оксиду вуглецю.

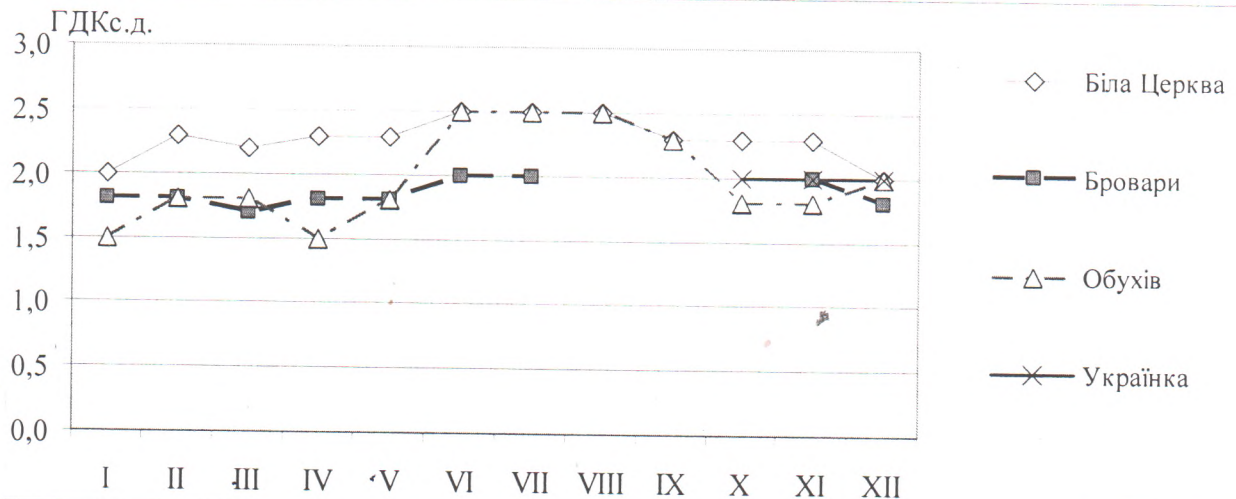

Рис. Зміна середньомісячних концентрацій діоксиду азоту (в кратності ГДКс.д.) в атмосферному повітрі міст Київської області протягом 2021 року.

Місто БРОВАРИ

Спостереження за забрудненням атмосферного повітря з січня по жовтень проводились в районі вулиці С.Петлюри,20 (ПСЗ №1), однак у серпні-жовтні вимірювався лише вміст оксиду вуглецю. З листопада 2021 р. ПСЗ було перенесено на вулицю Ярослава Мудрого, 47.

Середньорічна концентрація з діоксиду азоту перевищила відповідну ГДКс.д. в 1,8 раза. Середньорічні концентрації інших забруднювальних домішок становили: діоксиду сірки – 0,8 ГДКс.д., завислих речовин – 0,3 ГДКс.д., оксиду вуглецю – 0,1 ГДКс.д. (табл.).

Максимальні з разових концентрацій дорівнювали: з діоксиду азоту – 0,8 ГДКм.р., з діоксиду сірки і завислих речовин – 0,2 ГДКм.р., оксиду вуглецю – 0,1 ГДКм.р.

Середньорічні концентрації з важких металів не досягали 0,1 ГДКс.д., лише зі свинцю середньорічна концентрація становила 0,1 ГДКс.д. Максимальні з середньомісячних концентрацій зі свинцю, мангану, хрому, міді та нікелю досягали 0,1 ГДКс.д.

У річному ході спостерігалось зростання середньомісячних концентрацій діоксиду азоту у червні-липні та листопаді, вміст інших домішок коливався незначно.

Порівняно з 2020 р. відмічалось слабке зниження вмісту діоксиду азоту, рівень забруднення атмосферного повітря іншими домішками залишився без змін.

Місто ОБУХІВ

Спостереження за забрудненням атмосферного повітря проводились в районі вулиці Миру, 13 (ПСЗ №1).

Середньорічні концентрації забруднювальних речовин становили: діоксиду азоту – 2,0 ГДКс.д., діоксиду сірки – 0,5 ГДКс.д., завислих речовин – 0,4 ГДКс.д., оксиду вуглецю – 0,3 ГДКс.д.

Максимальна з разових концентрацій діоксиду азоту дорівнювала 0,9 ГДКм.р., оксиду вуглецю – 0,4 ГДКм.р., завислих речовин – 0,3 ГДКм.р., діоксиду сірки – 0,2 ГДКм.р. (табл.).

Середні за рік концентрації важких металів були значно нижче відповідних санітарно-гігієнічних нормативів, лише зі свинцю середньорічна концентрація становила 0,1 ГДКс.д. Максимальні з середньомісячних концентрацій досягали: зі свинцю 0,2 ГДКс.д. (зафіксована у січні), мангану та нікелю 0,1 ГДК с.д. (у грудні).

У річному ході спостерігалось зростання середньомісячних концентрацій діоксиду азоту у червні - серпні. Вміст діоксиду сірки перевищував рівень ГДКс.д. з січня по березень. Вміст завислих речовин дещо підвищувався у вересні, оксиду вуглецю – у листопаді.

Порівняно з 2020 р. у повітрі міста відмічалось зниження рівня забруднення атмосферного повітря діоксидом сірки та діоксидом азоту. Вміст інших домішок залишився на тому ж рівні.

Місто УКРАЇНКА

Спостереження за забрудненням атмосферного повітря проводились в районі вулиці Зв'язку, 3 (ПСЗ №1). Через відключення поста від електроенергії з березня 2020 р. по жовтень 2021 р. інформація надається тільки за жовтень-грудень 2021 р.

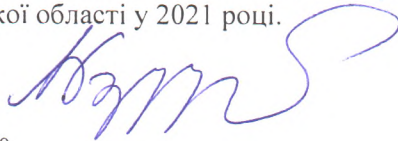
Середні за жовтень-грудень концентрації забруднювальних домішок у повітрі міста дорівнювали: діоксиду азоту – 2,0 ГДКс.д., діоксиду сірки – 0,9 ГДКс.д., завислих речовин – 0,3 ГДКс.д., оксиду вуглецю – 0,2 ГДКс.д. (табл.).

Максимальні з разових концентрацій становили: з діоксиду азоту – 0,8 ГДКм.р., з оксиду вуглецю – 0,3 ГДКм.р., з діоксиду сірки – 0,2 ГДКм.р., з завислих речовин – 0,1 ГДКм.р.

Середні за жовтень-грудень та максимальні з середньомісячних концентрацій важких металів не досягали 0,1 ГДКс.д., лише зі свинцю та заліза становили 0,1 ГДКс.д.

Порівняння з 2020 р. не проводяться через відсутність повного року спостережень. Додаток: Таблиця з середньорічними та максимальними концентраціями забруднювальних речовин в атмосферному повітрі міст Київської області у 2021 році.

Директор ЦГО

Андрій КУЦІЙ

Таблиця. Середньорічні і максимальні концентрації забруднювальних речовин в атмосферному повітрі міст Київської області за 2021 рік за даними Центральної геофізичної обсерваторії імені Бориса Срезневського

Домішки	ГДК*		м. Біла Церква			м. Бровари			м. Обухів			м. Українка						
	с.д.	м.р.	Середньорічні концентрації		Максимальні концентрації	Середньорічні концентрації		Максимальні концентрації	Середньорічні концентрації		Максимальні концентрації	Середньорічні концентрації		Максимальні концентрації				
			абс.в.**	ГДКс.д.		абс.в.**	ГДКс.д.		абс.в.**	ГДКс.д.		абс.в.**	ГДКс.д.		абс.в.**	ГДКс.д.		
Завислі речовини	0,15	0,50	0,08	0,5	0,20	0,4	0,05	0,3	0,08	0,2	0,06	0,4	0,15	0,3	0,05	0,3	0,07	0,1
Діоксид сірки	0,05	0,50	0,034	0,7	0,088	0,2	0,038	0,8	0,081	0,2	0,026	0,5	0,109	0,2	0,046	0,9	0,104	0,2
Оксид вуглецю	3,0	5,0	2,4	0,8	3,5	0,7	0,4	0,1	0,6	0,1	0,8	0,3	2,1	0,4	0,7	0,2	1,3	0,3
Діоксид азоту	0,04	0,20	0,09	2,3	0,19	1,0	0,07	1,8	0,16	0,8	0,08	2,0	0,18	0,9	0,08	2,0	0,16	0,8
Свинець	0,3	-	0,01	0,1	0,04	0,1	0,02	0,1	0,04	0,1	0,04	0,1	0,07	0,2	0,03	0,1	0,04	0,1
Манган	1,0	-	0,02	0,0	0,03	0,0	0,03	0,0	0,06	0,1	0,02	0,0	0,09	0,1	0,03	0,0	0,04	0,0
Хром	1,5	-	0,01	0,0	0,03	0,0	0,03	0,0	0,10	0,1	0,02	0,0	0,04	0,0	0,02	0,0	0,02	0,0
Залізо	40,0	-	0,72	0,0	1,35	0,0	0,57	0,0	0,81	0,0	0,51	0,0	0,74	0,0	2,53	0,1	4,31	0,1
Кадмій	0,3	-	0,003	0,0	0,003	0,0	0,002	0,0	0,003	0,0	0,003	0,0	0,010	0,0	0,008	0,0	0,010	0,0
Мідь	2,0	-	0,02	0,0	0,03	0,0	0,05	0,0	0,09	0,1	0,03	0,0	0,04	0,0	0,03	0,0	0,03	0,0
Нікель	1,0	-	0,01	0,0	0,02	0,0	0,04	0,0	0,10	0,1	0,03	0,0	0,07	0,1	0,01	0,0	0,02	0,0
Цинк	50,0	-	0,08	0,0	0,18	0,0	0,18	0,0	0,35	0,0	0,05	0,0	0,09	0,0	0,35	0,0	0,69	0,0

* ГДК_{с.д.} та ГДК_{м.р.} в мг/м³, для важких металів – в мкг/м³;

** абс.в. – концентрація в абсолютних величинах (для основних домішок – в мг/м³, для важких металів – в мкг/м³);

*** – інформація по м.Бровари надана з січня по липень та грудень, по м.Українка – за жовтень-грудень 2021р.

Начальник відділу інформації про стан
забруднення природного середовища ЦГО

Ірина КОЛІСНИК